

Головіна Ольга Володимирівна,
доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін,
кандидат історичних наук

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ЮРИСТІВ У СИСТЕМІ ОСВІТИ ЛИТОВСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

Проблематика особливостей підготовки юристів у Республіки Литва, визначних тенденцій сучасної юридичної литовської освіти є одним із напрямів досліджень в межах роботи Центра литовського права, що працює в ДДУВС з лютого 2018 р. Вивчення досвіду підготовки юристів у сучасній європейській державі, поєднання традиційних форм підготовки фахівців із залученням інноваційних підходів та останніх педагогічних технологій надасть можливість долучитися до спільних дослідницьких, навчальних проєктів із освітніми установами та організаціями Литовської Республіки. В основу дослідження покладено Доповідь підготовлена за матеріалами візиту делегації Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ у складі ректора Андрія Фоменка, начальника навчально-методичного відділу Юлії Тюрі та завідувача кафедри тактико-спеціальної підготовки підполковника поліції Андрія Собакар, які відвідали навчальні заклади Литовської республіки.

Вищу юридичну освіту у Литві можна отримати у низці навчальних закладів – як державних, так й приватних: Вільнюський університет, та Каунаський Університет ім. Вітаутаса Великого (Каунас), Міжнародна Школа Права та Бізнесу (Вільнюс), Литовський Університет Бізнесу и прикладних наук (Клайпеда), Університет ім. Миколаса Ремериса (Вільнюс). Період навчання за рівнем бакалавріату складає три – чотири роки, період магістратури охоплює півтора – два роки. Найавторитетнішими серед навчальних закладів Литви, що пропонують здобути юридичну освіту, залишаються Вільнюський університет та Каунаський університет ім. Вітаутаса Великого. У ході візиту делегації ДДУВС представники закладу відвідали Каунаський університет та підписали Меморандум про взаєморозуміння щодо академічної співпраці, який своїми підписами скріпили ректор ДДУВС Андрій Фоменко та ректор Каунаського університету ім. Вітаутаса Великого професор Юозос Аугутіс. Сторони домовилися про впровадження в освітній процес академічної мобільності студентів і викладачів, взаємний обмін програмами науково-дослідних робіт, спільними науковими дослідженнями, що становлять взаємний інтерес, та впровадження їх результатів у практичну діяльність поліції. У

рамках співробітництва планується – організація та проведення науково-практичних конференцій та форумів із актуальних проблем юридичної практики та діяльності правоохоронних органів.

Каунаський університет ім. Вітаутаса Великого – єдиний литовський університет, який бере участь в програмі Campus Europae, що об'єднує 17 європейських університетів. Згідно зі світовими рейтингами університетів QS (2013/2014), університет ім. Вітаутаса Великого серед 800 найкращих університетів світу. На цей час факультет пропонує інтегровану навчальну програму, що охоплює рівні бакалавріату та магістратури, загальний термін навчання – 5 років. Випускники навчального закладу отримують ступінь магістра права та професійну кваліфікацію юриста.

У порівнянні з українською системою підготовки юристів студенти вивчають меншу кількість навчальних дисциплін, але кількість годин на дисципліну порівняно більша; при формуванні індивідуальних навчальних планів студентам пропонується гнучка система вибору навчальних дисциплін, перевага надається самостійному вибору курсів. Магістерські програми на цей час включають два напрями: «Criminal and Business Law Subjects», «International Business Law», останню програму можна проходити англійською мовою.

Викладачі юридичного факультету Каунаський університет ім. Вітаутаса Великого впроваджують у навчальний процес інтерактивні методи викладання, так звані «сократівські» методи навчання, також залучають провідний педагогічний досвід правових шкіл Європи та Америки. Окремі курси викладаються юристами та експертами у галузях права з вишів США, Великої Британії, Швейцарії, Італії, Іспанії.

Велика увага приділяється питанням академічної мобільності та міжнародних зв'язків також у науковій сфері, вплив процесів глобалізації на юриспруденцію та правову сферу в цілому. Навчальні матеріали пов'язані із практичною діяльністю, що дозволяє їх постійно динамічно оновлювати, а результати досліджень, які проводять науковці юридичного факультету, представлені в англійському журналі «Baltic Journal of Law & Politics», що видається юридичним факультетом спільно з факультетом Політичних наук та дипломатії Каунаський університет ім. Вітаутаса Великого, оприлюднення результатів своєї наукової діяльності у якому можливо й для науково-педагогічних працівників ДДУВС.

Велика консультативна допомога у розробці цього напрямку надала начальник навчально-методичного відділу, кандидат технічних наук, Юлія Тюря, що поділилася власними напрацюваннями та матеріалами з питань організації освітнього процесу у навчальних закладах Литви, за що автор висловлює щире особисте подяку.

Розглядаючи особливості підготовки юристів, варто звернути увагу на те, які особливості навчального процесу є характерними для навчальних закладів Литви: які форми навчання використовуються задля досягнення най-

кращого результату, як саме використовується дистанційне/змішана форма навчання в литовських закладах освіти тощо.

Подальше вивчення досвіду литовських колег у галузі підготовки юристів, використання можливостей, що надають програми академічних обмінів та стажувань, та впровадження цього в освітній процес у Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ сприятиме розвитку системи формування сучасного фахівця-юриста.

Голубєва Олена Вікторівна,
студентка юридичного факультету

Науковий керівник – професор кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
доктор філософських наук, доцент
Скиба Елеонора Константинівна

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

МОРАЛЬНИЙ АСПЕКТ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЮРИСТА

Першочерговим завданням для юриста має бути подолання негативних чинників, що ускладнюють людське існування і забезпечення правового порядку для реалізації свого потенціалу будь-якими особами, що безпосередньо та опосередковано підтверджується великою кількістю міжнародних та національних нормативно-правових актів, наприклад, статтею 3 Конституції України, де сказано, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю [1, с. 3]. Будучи вагомим елементом правової системи, юрист проте ж впливає не тільки на правове середовище, а його компетентність, дійсно, відіграє вагому роль у суспільстві. Спираючись на це, я вважаю необхідним досліджувати моральний аспект професійної компетентності юриста та використовувати результати таких досліджень на практиці, оскільки моральні настанови мають безпосередній вплив на компетентність юриста, а отже, і на всі похідні від цього сфери.

У своїй праці Івашкевич І.В. зазначає, що «компетентність», у межах системного підходу, визначається як поєднання шести її складових: 1) концептуальної (наукової) – розуміння теоретичних основ здійснення професійної діяльності; 2) інструментальної – володіння базовими професійними вміннями; 3) інтегративної – здатність поєднувати теорію та практику під час